

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ω Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἢν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν (Α΄ Τιμ. σ' 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2008 • ΤΕΥΧΟΣ 60

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίοδος ξεκούρασης ἀλλά καὶ περισυλλογῆς	σελ. 1
Νά διακοπῆσθαι διάλογος μέτρον Πάπαν	σελ. 2
Οὐνία: ἡ μέθοδος τοῦ παποκεντρικοῦ οἰκουμενισμοῦ	σελ. 3
Φιλία μὲ τῇ φύσῃ	σελ. 10
Λόγος ἔλληνικός	σελ. 13
Ἡ προώθηση τῆς δύμοφυλοφίλίας στὴν κοινωνία	σελ. 14
Ἡ πανάκεια τῶν δρεφονηπιακῶν σταθμῶν	σελ. 16
Ἡ διορυφωική παρακολούθηση καὶ ἡ εὐθύνη μας	σελ. 18
Ἐπιστολές ἀναγνωστῶν	σελ. 19
Βιβλιοπαρουσίαση	σελ. 20
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 21

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΞΕΚΟΥΡΑΣΗΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ

Τότε – μέ τῇ χάρη τοῦ Θεοῦ – τίποτε «πονηρό» δέν θά συμβεῖ, ἀλλ᾽ ἀντιθέτως θά δοθεῖ διχρόνος μέσα στὴν ἄνεση τοῦ καλοκαιριοῦ, πού δέν πιέζεται ἀπό τὸ ἄγχος καὶ τῇ διασύνη τῶν συνηθισμένων ρυθμῶν τῆς ζωῆς, νά ὥριμάσουν καλά καὶ ὅχι πονηρά πράγματα, τά δποια δρομολογήθηκαν στὴν περίοδο πού πέρασε.

Ἐμεῖς στὴν Παρακαταθήκη εὐέλπιστούμε

τοῦ – μέ τῇ χάρη τοῦ Θεοῦ – τίποτε «πονηρό» δέν θά συμβεῖ, ἀλλ᾽ ἀντιθέτως θά δοθεῖ διχρόνος μέσα στὴν ἄνεση τοῦ καλοκαιριοῦ, πού δέν πιέζεται ἀπό τὸ ἄγχος καὶ τῇ διασύνη τῶν συνηθισμένων ρυθμῶν τῆς ζωῆς, νά ὥριμάσουν καλά καὶ ὅχι πονηρά πράγματα, τά δποια δρομολογήθηκαν στὴν περίοδο πού πέρασε.

Σ' αὐτό τό καλοκαιρινό τεῦχος θά ἔχετε τὴν εὐκαιρία νά διαβάσετε σοδαρά ἄρθρα

καί παρεμβάσεις, ὅπως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Σεραφείμ καί τοῦ σεβαστοῦ Καθηγουμένου π. Γεωργίου Καψάνη, ἐξ ἀφορμῆς τῆς χειροτονίας τοῦ Οὐνίτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Δημητρίου Σαλάχα, ἐπίσης νά διαβάσετε σχόλια καί

εἰδήσεις ἄλλα καί νά δροσισθεῖτε μέ τό κείμενο «Φιλία μέ τή φύση» τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου.

Καλό καλοκαίρι!

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΝΑ ΔΙΑΚΟΠΗ Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΠΑΝ

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς κ.κ. Σεραφείμ

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ
Ἀθηνῶν καί πάσῃς Ἑλλάδος
Κυρίῳ κ. Ἰερωάνυμῳ
καί τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾶ Συνόδῳ
εἰς Ἀθήνας

Μακαριώτατέ μοι Δέσποτα,

Κατόπιν τῆς πρότριτα γενομένης ἐκλογῆς νέου ἐπισκόπου τῶν ἐν Ἑλλάδι Οὐνίτων δι' ἀποφάσεως τοῦ Πάπα Ρώμης κ. Βενεδίκτου 16ου ἐπιβεβαιοῦται πέραν οἵασδήτινος ἀφελοῦς ἀμφιβολίας, ὅτι ἡ αἱρετική Παπική παρασυναγωγή, ὡς ἀπεκάλει αὐτήν ὁ ἀείδιμος πνευματικός ἡμῶν πατήρ Ἀρχιεπίσκοπος κυρός Σεραφείμ, οὐδὲ δλως μετέβαλε τήν θηριώδη αὐτῆς στάσιν ἔναντι τῆς Ἀδιαιρέτου Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τήν περαιτέρω μετοχήν ἡμῶν, ὡς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, εὐθέως πλησσομένης ὑπό τῆς κακοτρόπου Ρώμης, ἐν τῷ διεξαγομένῳ μετ' αὐτῆς διαλόγῳ καί ἐν ταύτῳ ὅπως ἐπανεκτιμήσωμεν τήν μετοχήν ἡμῶν εἰς τό συμπλήμα τῶν αἱρετικῶν παραφυάδων τοῦ παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν λεγομένων «Ἐκκλησιῶν» ὡς καί τό λυσιτελές ἥ μή τῆς μετοχῆς ἡμῶν εἰς τούς λοιπούς μετά τῶν ἐτεροδόξων διαλόγους, διότι φιδοῦμαι ὅτι τό μόνον ἐπιτυγχανόμενον εἶναι ἡ παροχή διά τῆς ἡμετέρας συμμετοχῆς ἄλλοιθι εἰς τάς ἡγεσίας αὐτῶν περὶ τῆς δῆθεν πνευματικῆς ἴστοιμίας μετά τῆς Θεοϊδρύτου Ἀδιαιρέτου Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐνθρόνισις δέ, ἐν μέσαις Ἀθήναις τήν 24ην λήγοντος μηνὸς Μαΐου ἐ.ἔ. τοῦ κ. Δημητρίου Σαλάχα ὡς ἐπισκόπου τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνυπάρκτων Οὐνίτων, ἀποβάλλει τό προσωπεῖον τῆς δῆθεν ἀγαπητικῆς σχέσεως καί τῆς θεωρίας τῶν «ἀδελφῶν Ἐκ-

κλησιῶν» καί ἀποκαλύπτει τό ἀληθές δυσειδέστατον πρόσωπον τοῦ Παπισμοῦ, τοῦ πλήξαντος καιρίως τήν ἀλήθειαν τῆς πίστεως καί ἐμμένοντος σατανικῶς ἐν τῇ ἀφορήτῳ αὐτοῦ κακίᾳ.

Οθεν εὐλόγως φρονῶ, ὅτι χρέος ἔχομεν, ὅπως ἐπανεκτιμήσωμεν κατόπιν καί τοῦ ἐπαισχύντον διά τήν Ἀδιαιρέτον Ὁρθοδόξον Καθολικήν Ἐκκλησίαν κειμένου τῆς Ραβέννας, τήν περαιτέρω μετοχήν ἡμῶν, ὡς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, εὐθέως πλησσομένης ὑπό τῆς κακοτρόπου Ρώμης, ἐν τῷ διεξαγομένῳ μετ' αὐτῆς διαλόγῳ καί ἐν ταύτῳ ὅπως ἐπανεκτιμήσωμεν τήν μετοχήν ἡμῶν εἰς τό συμπλήμα τῶν αἱρετικῶν παραφυάδων τοῦ παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν λεγομένων «Ἐκκλησιῶν» ὡς καί τό λυσιτελές ἥ μή τῆς μετοχῆς ἡμῶν εἰς τούς λοιπούς μετά τῶν ἐτεροδόξων διαλόγους, διότι φιδοῦμαι ὅτι τό μόνον ἐπιτυγχανόμενον εἶναι ἡ παροχή διά τῆς ἡμετέρας συμμετοχῆς ἄλλοιθι εἰς τάς ἡγεσίας αὐτῶν περὶ τῆς δῆθεν πνευματικῆς ἴστοιμίας μετά τῆς Θεοϊδρύτου Ἀδιαιρέτου Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐκλογή καί ἡ ἐνθρόνισις τοῦ νέου Οὐνίτου ἐπισκόπου ἐν Ἀθήναις, θέτει ἔκαστον ἐξ ἡμῶν πρό τῶν ἴστορικῶν εὐ-

ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

θυνῶν αὐτοῦ καί ταπεινῶς φρονῶ, ὅτι ἐπί τέλους ἥλθεν ἡ ὥρα νά ἀντιδράσωμεν εἰς τόν ἐπιχειρούμενον βιασμόν τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς Ἀδιαιρέτου Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τόν δοποῖον ἐπιχειρεῖ ἀνερυθριάστως ἥ ἐκπεσοῦσα Ρώμη. Θά ἐνθυμεῖσθε ἀσφαλῶς τήν τραγικήν ἐκείνην εἰκόνα, τήν δοποίαν ἐπαρουσίασεν ἥ τηλοψία ἐκ τῆς ἔξοδίου ἀκολουθίας τοῦ Πάπα Ρώμης Ἰωάννου Παύλου Β', ὅτε εῖς θίασος ούνιτῶν ἀλλοεθνῶν ἔψαλλον εἰς τήν Ἑλληνικήν γλώσσαν διά τούς προφανεῖς λόγους τῆς δῆθεν οἰκουμενικότητος τοῦ Παπικοῦ θρόνου ἐπιμνημόσυνον δέησιν παρουσίᾳ Ἀρχηγῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Δι' ὅ καί πάνυ εὐλαβῶς εἰσηγοῦμαι, ὅπως δι' Ἀποφάσεως Ὅμηρος συμπεριληφθῆ τό ἄκρως αὐτό ἐπίκαιον θέμα εἰς τά

πρός συζήτησιν θέματα τῆς ἡμεροίας διατάξεως τῆς συγκληθησιμένης τακτικῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τοῦ προσεχοῦς Ὁκτωβρίου ἐ.ἔ. μέ δρισθησόμενον εἰσηγητήν τόν βαθυνούστατον καί ἀκραιφνέστατον θεολόγον καί πολυγραφώτατον συγγραφέα καί ἀγαπητόν ἐν Χριστῷ ἀδελφόν Σεβ. Μητροπολίτην Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου κ.κ. Ἱερόθεον, ὅστις σημειωτέον ούδεμίαν γνώσιν τῆς ἡμετέρας προτάσεως κέκτηται.

Ἐπί δέ τούτοις ὑποδάλλων τήν ἀδιάπτωτον ἀφοσίωσίν μου Ὅμηρον, διατελῶ μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης καί τῆς προσηκούσης τιμῆς,

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Πειραιῶς Σεραφείμ

ΟΥΝΙΑ: Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΟΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΥ

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Γεωργίου

Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὀσίου Γεργορίου Ἀγίου Ὁρούς

Προσφάτως ὁ Πάπας διώρισε ἐπίσκοπο καί ἀποστολικό Ἐξαρχο γιά τούς ἐν Ἀθήναις ἐλαχίστους Οὐνίτας τόν χειροτονηθέντα εἰς ἐπίσκοπον Καρκαδίας τήν 24η Μαΐου 2008 ούνιτη κληρικό κ. Δημήτριο Σαλάχα, καθηγητή στό Ἰνστιτοῦ Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Ρώμης καί μέλος τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς ἐπιτροπῆς γιά τόν Διάλογον Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν. Γιά τήν ούνιτική κοινότητα τῶν Ἀθηνῶν τό γεγονός ὑπῆρξε βαρυσήμαντο, ὅπως φαίνεται ἀπό τήν ἀνακοίνωση τῆς κοινότητος στήν ίστοσελίδα τῆς καί κυρίως ἀπό τόν χειρο-

τονητήριο λόγο τοῦ κ. Σαλάχα¹. Γιά τούς Ὁρθοδόξους ὅμιως τό ἵδιο αὐτό γεγονός ὑπῆρξε λυπηρό καί προκλητικό, καθώς ἔφερε πάλι στήν ἐπικαιρότητα τό πρόβλημα τῆς Οὐνίας, ἀπεκάλυψε γιά μία ἀκόμη φορά τίς διαθέσεις τοῦ Βατικανοῦ ἐναντίον τῆς Ὁρθοδοξίας καί φανέρωσε πόσο ἐπικίνδυνη εἶναι γιά τήν Ὁρθοδοξία ἥ προπτική τῶν λεγομένων Θεολογικῶν Διαλόγων. Οι κατωτέρω διαπιστώσεις εἶναι ἀρκούντως πειστικές περὶ τούτου:

α) Η ἐκκλησιολογία τῶν οὐνίτων κοι-

1. Ἐλληνική Καθολική Ἐξαρχία, <http://www.cen.gr>

νοτήτων συνεχίζει νά είναι ίδια μέ έκείνη τήν έκκλησιολογία, στήν δποία θεμελιώθηκε ή Ούνια τόν 16ον αιώνα. Τό βεβαιώνουν οί σχετικές ἀναφορές τοῦ ἐπισκόπου Δημητρίου Σαλάχα κατά τόν χειροτονητήριο λόγο του.

Λέγει κατ' ἀρχήν: «*Ἡ κοινότητά μας ἀποτελεῖ μικρό τμῆμα τῶν κατ'* Ανατολάς Καθολικῶν Ἐκκλησιῶν». Καί αὐτό είναι ἀληθινό. «Ολες οἱ οὐνιτικές κοινότητες προέρχονται ἀπό τά σπλάγχνα τῶν Ὁρθοδόξων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν καί ἔγιναν «Καθολικές», ἐπειδή ἀποδέχθηκαν τό παπικό Πρωτεῖον καί τά παπικά δόγματα. Αὐτοχαρακτηρίζονται ὡς «αἱ κατ' Ἀνατολάς Καθολικαὶ Ἐκκλησίαι», ἐπειδή πιστεύουν ὅτι ἡ κοινωνία τους μέ τόν Πάπα τίς ἔχει καταστήσει «καθολικές», πλήρεις ἐκκλησίες, ἔξασφαλίζοντάς τους τήν «καθολικότητα», ἐνῶ οἱ ὑπόλοιπες κατ' ἀνατολάς ἐκκλησίες πού δέν ἔχουν κοινωνία μέ τόν Πάπα (οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησία καί οἱ ἀντιχαλκηδόνιες μονοφυσιτικές καί νεστοριανικές ἐκκλησίες πού δέν προσχώρησαν στήν Ούνια), δέν είναι «Καθολικές» ἡ ὥπως τίς χαρακτήρισε ἡ Β' Βατικανή Σύνοδος είναι «ἐπί μέρους ἡ τοπικές Ἐκκλησίες, μεταξύ τῶν δποίων τήν πρώτη θέση κατέχουν οἱ Πατριαρχικές Ἐκκλησίες» (Διάταγμα περί Οίκουμενισμοῦ, 14).

Συνεχίζεται ὁ χειροτονητήριος λόγος μέ τήν διαβεβαίωσι: «*ἔνωτικό είναι τό δραμά μας καί ὅχι "οὐνιτικό"*». *Ἡ Β' Βατικανή Σύνοδος* μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι οἱ ισχύουσες κανονικές δομές λειτουργίας τῶν κατ' Ἀνατολάς Καθολικῶν Ἐκκλησιῶν θεσπίσθηκαν «*ἄχρι καιροῦ*», δηλαδή μέχρις ὅτου οἱ Ἐκκλησίες Καθολική καί Ὁρθόδοξη ἀποκαταστήσουν τήν πλήρη κοινωνία τους (Διά-

ταγμα γιά τίς Ἀνατολικές Ἐκκλησίες, ἀριθ. 30) κατά τό πρότυπο τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρετῆς Ἐκκλησίας τῆς πρώτης χιλιετίας». Καί ἔμεις διερωτώμεθα: τί διαφέρει τό «*ένωτικό*» ἀπό τό «*οὐνιτικό*» δραμα; Μήπως τό οὐνιτικό δέν ἦταν ἀνέκαθεν ἀπό ἐκκλησιολογικῆς ἀπόψεως ἔνωτικό (ψευδενωτικό), δέν στόχευε δηλαδή στήν ἐπίτευξι ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ὑπό τήν προϋπόθεσι ὅμως τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς παπικῆς αὐθεντίας καί τῶν παπικῶν δογμάτων, τά δποία θεσπίσθηκαν στίς παπικές συνόδους τῆς Λυών, τῆς Φλωρεντίας-Φερράρας, τοῦ Τριδέντου καί τῶν λοιπῶν; Μήπως τό «*ένωτικό*» δραμα τῆς Β' Βατικανῆς καί τοῦ παποκεντρικοῦ οἰκουμενισμοῦ προβλέπει κατάργησι τῶν δογμάτων πού θεσπίσθηκαν ἀπό δεκατρεῖς «*οἰκουμενικές*» συνόδους τοῦ παπισμοῦ²; Καί ἐν τέλει πῶς χωρίς τήν ἀπόρριψι τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν (αἰρέσεων) ὁ ἐπίσημος Θεολογικός Διάλογος θά ἐπιτύχῃ τό ἔνωτικό του δραμα χωρίς νά είναι «*οὐνιτικό*», δεδομένου ὅτι μέχρι σήμερα δέν ἔχει ἐπιτύχει τήν κατάργησι κανενός ἀπό αὐτά;

Κατόπιν ὁ ἐπίσκοπος Σαλάχας διαβεβαίωνται τούς Ὁρθοδόξους: «*ἡ Ἑλληνικὴ Καθολικὴ Ἐξαρχία [σσ. ἐννοεῖ τήν οὐνιτική κοινότητα τῆς Ἀχαρνῶν, τῆς δποίας προϊσταται] ἀπορρίπτει καί θά ἀπορρίπτει κατηγορηματικά κάθε ἔνέργεια προσηλυτισμοῦ*» καί προσθέτει: «*ἄλλα τούς παρακαλῶ [τούς Ὁρθοδόξους] νά μή μᾶς ἀρνηθοῦν τό δικαίωμα νά ὑπάρχουμε*». Αναμφίσιολα ἀπορρίπτει ρητῶς τίς εἰδεχθεῖς μεθόδους τοῦ παρελθόντος, καί θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι είναι εἰλικρινής ὅταν ἀπαιτῇ νά ὑπάρχουν ώς κοινότης πού θέλει νά αὐτοπροσδιορίζεται. Ἐν τούτοις πρέπει νά γίνη

σαφές ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι, παρ' ὅτι δέν ἔχουμε ἀντίρρησι γιά τό δικαίωμα κάθε ἀνθρώπου καί κάθε κοινότητος νά αὐτοπροσδιορίζωνται, τούς ούνομε ὅτι ἡ ὑπαρξία τῶν οὐνιτικῶν ἐκκλησιῶν είναι ἡ ἀπτή ἀπόδειξις ὅτι ὑφίσταται ἡ Ούνια καί ἐπομένως κάθε ἐνέργεια τοῦ Βατικανοῦ πού ἐπιβεβαιώνει τήν ὑπαρξία τούς ἀποτελεῖ ἐπιβεβαίωσι τῆς Ούνιας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἄν γίνεται ἀθέμιτος προσηλυτισμός ἡ ὅχι. «*Ἡ Ούνια είναι πρωτίστως ἐκκλησιολογικό πρόβλημα*. Ὡς τέτοιο κυρίως μᾶς ἀπασχολεῖ. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον τό Βατικανό ἐπιβεβαιώνει τήν Ούνια ἔξασφαλίζοντας στίς οὐνιτικές ἐκκλησίες τό δικαίωμα νά ὑπάρχουν ὑπό τό παρόν ἐκκλησιολογικό τοὺς καθεστώς, ὁ Θεολογικός Διάλογος ἀπό τήν πλευρά τοῦ Βατικανοῦ δέν μπορεῖ νά ἔχῃ ώς προοπτική τήν ἀποκατάστασι τῆς ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν «*κατά τό πρότυπο τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρετῆς Ἐκκλησίας τῆς πρώτης χιλιετίας*» ἀλλά τῆς Ούνιας!

νοῦν μέ τήν Ούνια) είναι ἀνακόλουθοι καταδικάζοντες τήν Ούνια ώς μέθοδο ἐνώσεως τοῦ παρελθόντος καί ἀναγνωρίζοντες τίς οὐνιτικές κοινότητες. Πῶς ἐννοεῖται καταδίκη τῆς Ούνιας καί ταυτόχρονος ἐνίσχυσις τῶν οὐνιτικῶν κοινοτήτων πού κάνουν πραγματικότητα τήν Ούνια στήν σκηνή τῆς Ιστορίας;

Οἱ παλαιές ἀποτρόπαιες ἐνέργειες τῆς παπικῆς Ούνιας είναι γνωστές. «*Ὑπενθυμίζουμε ὅτι ἐκμεταλλευόμενοι τήν πολιτική καί στρατιωτική ἀδυναμία τῆς ἀνατολικῆς αὐτοκρατορίας μετά τήν φρικτή Φραγκοκρατία, οἱ παπικοί ἔθεσαν τό πρώτο θεμέλιο τῆς Ούνιας μέ τήν ὑποταγή τῶν Ὁρθοδόξων στίς ἀποφάσεις τῆς παπικῆς Συνόδου τῆς Λυών (1274) ἐπί Μιχαήλ Παλαιολόγου καί πατριάρχου Ιωάννου Βέκκου. Τό δεύτερο καί καθοριστικό θεμέλιο τῆς Ούνιας τέθηκε μέ τήν γνωστή τυραννική ἀπαίτησι τοῦ πάπα Εὐγενίου Δ' γιά πλήρη ὑποταγή τῶν ἐμπεριστάτων Ἀνατολικῶν στήν Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1439). Μέ τήν παροιμιώδη γιά τήν δολιότητά της δρᾶσι τοὺς οἱ Ιησουΐται ἀπό τήν σύνοδο τῆς Βρέστης (1596) καί ἐντεῦθεν κατέστησαν τήν Ούνια τόν μεγάλο πειρασμό τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, πού ἐστοίχισε τήν ζωή τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Λουκάρεως καί τήν ἐκθρόνισι πολλῶν πατριαρχῶν, ὡδήγησε στήν ἀποκίρτησι ἀπό τούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας μεγάλων κοινοτήτων στήν Ούκρανία, τήν Τρανσυλβανία, τήν Δαλματία, τήν Αντιόχεια, καί προεκάλεσε τούς ἀπηνεῖς διωγμούς κατά τῶν Ὁρθοδόξων σέ αὐτές καί ἀλλες τουρκοκρατούμενες περιοχές³. Τήν ἴδια περίο-*

3. «*Ἡ οὐνία χθές καί σήμερα* (συλλογικός τόμος π. Γ. Δ. Μεταλληνοῦ, Δ. Γόνη, δ. Η. Φρατσέα, δ. Εὐγ. Μοράρου, καί Ἐπισκόπου Βανάτου Ἀθανασίου Γιέβτιτς), ἐκδ. Ἀρμός, 1992. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Giorgiou, *Ιστορική θεώρηση τῶν αἰτίων καί τῶν συνεπειῶν τῆς "Ἐνωσης τῶν Ὁρθοδόξων τῆς Τρανσυλβανία μέ τή Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία (Ἡ Ούνια στήν Τρανσυλβανία ἀπό τόν 18ο μέχρι τόν 21ο μ.Χ. αἰ.)*, ἐκδ. Πουναρᾶ, Θεσ/νίκη 2006. Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, Καθηγούμενου Ιερᾶς Μονῆς Οσίου Γρηγορίου

2. Περί τοῦ ἀντιθέτου διλ. Ἀρχιμ. Γεωργίου, Καθηγούμενου Ιερᾶς Μονῆς Οσίου Γρηγορίου Αγίου Ορούς, *Ἀνησυχία γιά τήν προετοιμαζομένη ἀπό τό Βατικανό ἔνωσι Ὁρθοδόξων-Ρωμαιοκαθολικῶν*, περιοδ. Παρακατάθήκη, τ. 54(2007).

δο ἡ παποκινούμενη οὐνιτική προπαγάνδα κλιμακώνεται μέ τήν δρᾶσι τῆς Propaganda Fidei καί μέ τά σχολεῖα (κορυφαία θέσι μεταξύ τους κατεῖχε τό Κολλέγιο τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου στήν Ρώμη)⁴, καθοδηγούμενα ἀπό παπικούς ιεραποστόλους μέ σκοπό ὅχι μόνο τόν ἔξουνιτισμό μεμονωμένων προσώπων ἀλλά κυρίως τήν ἀλλοίωσι τοῦ Ὁρθοδόξου φρονήματος τῶν Ὁρθοδόξων μέ τήν φιλολατινική δραστηριότητα πολλῶν ἐκ τῶν ἀποφοίτων τους.

Ἄλλα καί στους καθ' ἡμᾶς χρόνους τό Βατικανό ὑποστηρίζει ἀνεπιφύλακτα καί ἐνισχύει ποικιλοτρόπως τήν Οὐνία. Ἀπό τῆς ἐνάρξεως τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων-Ρωμαιοκαθολικῶν οὖνται θεολόγοι συμμετέχονταν στήν Μικτή Θεολογική Ἐπιτροπή, παρά τήν ἔντονη καί σθεναρά ἀπαίτησι τῆς Γ' Πανορθοδόξου Διασκέψεως γιά μή συμμετοχή τους⁵. Ὁ Πάπας Ἰωάννης Παύλος Β' συμβάλλει καθοριστικά στήν ἀναδίωσι τῆς Οὐνίας στήν Ἀνατολική Εὐρώπη. Μέ τήν συμφωνία τοῦ Balamand (1993), ἐκτός τῶν ἀλλων σοβαροτάτων θεολογικῶν ἀτοπημάτων, ἀναγνωρίζεται καί δικαιώνεται ἡ ὑπαρξία τῶν οὐνιτικῶν ἐκκλησιῶν, καί μάλιστα μέ τήν ὑπογραφή ὁρισμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Πάπας Ἰωάννης Παύλος Β' μέ ἐμπιστευτική του ἐπιστολή στόν ρωμαιοκαθολικό συμπρόεδρο τοῦ Διαλόγου Καρδινάλιο Edward Cassidy ἀνατρέπει τήν γραμμή

γορίου Ἀγίου Ὁρους, Ἡ Ἐκκλησιολογική Αὐτοσυνειδοσία τῶν Ὁρθοδόξων ἀπό τῆς Ἀλώσεως μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰώνος, στόν συλλογικό τόμο Ἐποκιστενταετηρικόν (ἀφιέρωμα στόν Μητροπολίτη Νεαπόλεως καί Σταυρούπολεως κ. Διονύσιο), Θεσσαλονίκη 1999. Τιμοθέου Ι. Τιμοθεάδη, Ἡ Οὐνία Γιαννιτσῶν καί ἡ πολιτική τοῦ Βατικανοῦ χθές καί σήμερα, Γιαννιτσά 1992.

4. Ζαχαρία N. Τσιρπανλῆ, Οἱ Μακεδόνες σπουδαστές τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου Ρώμης καί ἡ δράση τους στήν Ἑλλάδα καί στήν Ἰταλία, ἔκδ. Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Θεσ/νίκη 1971.

5. Ἰω. Καρμίρη, Ὁρθοδόξια καί ρωμαιοκαθολικισμός, τόμ. II, Ἀθῆναι 1965, σελ. 38.

6. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Πρόσφατες ἐπισημάνσεις τοῦ Καρδιναλίου Walter Kasper γιά τίς ἐπαφές μεταξύ Ὁρθοδόξων καί ρωμαιοκαθολικῶν, περιοδ. ΕΚΚΛΗΣΙΑ, τ. 4/Απρίλιος 2008, σελ. 287.

7. Ἐφημ. Καθολική, φ. 3046/18-4-2006.

8. Ἐφημ. Ὁρθόδοξος Τύπος, 8/12/2006.

ως, μέ τήν ὅποια ἐστηλίτευαν τήν ἐπάρατη Οὐνία, ἐσίγησε χάριν τοῦ ἀθεολογήτου «διαλόγου τῆς ἀγάπης» τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου (κλασικό κείμενο πλέον ἀποτελεῖ ἡ αὐστηρή Ἐγκύκλιος κατά τῆς Οὐνίας⁹ τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'). Οἱ συνοδικές ἀποφάνσεις καί οἱ ἐγκύκλιοι τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς κατά τῆς Οὐνίας¹⁰ πέρασαν στήν λήθη τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἰστορίας ὡς πολεμική τακτική, ἐπειδή δῆθεν δέν προσιδιάζει στήν σημερινή ἐποχή τῆς «καταλλαγῆς»!

Διερωτάται ἡ Ὁρθόδοξος συνείδησις: Σέ ποιά θεολογική δάσι στηρίζεται ἡ οἰκουμενιστική ἀνοχή ἐναντί τῆς Οὐνίας; Τί ἄλλαξε στήν ἐκκλησιολογία καί τήν θεολογία τῶν οὐνιτικῶν ἐκκλησιῶν, ὥστε οἱ ἐπίσκοποι καί οἱ κληρικοί της νά γίνωνται φιλοφρόνως δεκτοί καί ἀποδεκτοί; Πότε οἱ Οὐνίται ἔδειξαν ὅτι διορθώνονται ἐκκλησιολογικῶς, εἴτε γινόμενοι πλήρως ρωμαιοκαθολικοί εἴτε ἐπιστρέφοντες στούς κόλπους τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας; Υπό ποίαν ἔννοια τό δικαίωμά τους νά ὑπάρχουν ὡς ἔχωριστές κοινότητες τούς ἀπαλλάσσει ἀπό τήν ὑποχρέωσι νά ἀποκατασταθοῦν ἐκκλησιολογικῶς; Μήπως καταργήσαμε τά ἐκκλησιολογικά μας κριτήρια;

Ἀναμφίβολα ἡ μόνη δυνατή ἔρμηνεία τῆς οἰκουμενιστικῆς ἀνοχῆς ἐναντί τῆς Οὐνίας εἶναι ἡ διολίσθησις σέ μία ἐκκλησιολογία ἄγνωστη μέχρι σήμερα, ἀνατρέπουσα τήν Ἐκκλησιολογία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί συντασσομένη στήν ἐκκοσμικευμένη νοοτροπία τῶν ἡμερῶν μας.

δ) Τό Βατικανό ἀναδεικνύει τόν Θεολογικό Διάλογο μέσον παραπλανήσεως τοῦ

9. Ἐφημ. Ἡ Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια (Κων/πόλεως), 31ης Μαρτίου 1907.

10. Ἀ. Παπαδοπούλου-Κεραμέως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυλογίας, τόμ. 2ος, Βρυξέλλες 1963, σ. 314, 389, 395-396. Καί Ἰω. Καρμίρη, Τά δογματικά καί συμβολικά μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τ. II, Graz-Austria 1968, σελ. 821-859 [901-939] καί 860-870 [940-950].

ἐπιδιώξεις τοῦ παπισμοῦ. Ἐν δούματι τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου γίνονται ἀνεπίρεπτες καὶ κατά παράδασιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων συμφοροσευχές καὶ λατρευτικές ἐκδηλώσεις, μέχρι τοῦ ἀπαραδέκτου λειτουργικοῦ ἀσπασμοῦ ἐν μέσῃ Ὁρθοδόξῳ Λειτουργίᾳ καὶ τῆς «εὐλογίας» τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμνίου ὑπὸ τοῦ Πάπα. Ἐπιστέγασμα καὶ κορύφωσι τῶν κανονικῶν παραδάσεων ἀπετέλεσε ἡ κατά τόν παρελθόντα μῆνα Μαΐου, Κυριακὴν τῆς Σαμαρείτιδος, ἀναπάντεχος μυστηριακή διακοινωνία (intercommunion) τοῦ ρουμάνου ἐπισκόπου Βανάτου κ. Νικολάου μετά τῶν ἐν Ρουμανίᾳ Οὐνιτῶν, γεγονός πού προεκάλεσε τήν ἔντονη διαμαρτυρία τῶν ἐν Ρουμανίᾳ καὶ Ἀγίῳ Ὁρει ρουμάνων μοναχῶν πρός τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας καὶ τήν σοβαρότατη ἀνησυχία ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων γιά τόν στόχο, στόν ὄποιο ἀπέβλεπε ἡ σκανδαλώδης αὐτή πρᾶξις.

Ἐν τέλει μέ κείμενα ὅπως τῆς Ραβέννας (2007), γεμάτα μέ σκόπιμες ἀσάφειες καὶ θεολογικές σοφιστεῖς, διάλογος Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν κινεῖται ἡδη πρός μία οὐνιτικοῦ τύπου ἀναγώρισι τοῦ παπικοῦ Πρωτείου. Εἶναι χαρακτηριστική ἡ συνέντευξις τοῦ Καρδιναλίου Walter Kasper, προέδρου τοῦ παπικοῦ Συμβουλίου γιά τήν προώθησι τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν, τήν ὄποια σχολιάζει τό γαλλόφων περιοδικό S.O.P.: «Στήν Δύσι γνωρίσαμε τήν ἀνάπτυξι πού κατέληξε στήν Β' Βατικάνειο σύνοδο μέ τόν καθορισμό τοῦ πρωτείου ἔξουσίας καὶ τοῦ ἀλαθήτου τοῦ πάπα, μία ἀνάπτυξι τήν ὄποια οἱ Ὁρθόδοξοι δέν δέχθηκαν ποτέ. Χρειάζεται συζήτησις πᾶς νά ἐρμηνεύσουμε αὐτές τίς διαφορετικές ἔξελίξεις (πού ἐπῆλθαν) πάνω στά θεμέλια τῆς πρώτης χιλιετίας». Θά πρέπει ἀκόμη νά σκεφθοῦμε, εἴπε (δ. Kasper), γιά τό πῶς θά λειτουργήσῃ τό πρωτεῖον τοῦ Ρώμης, ἐνῶ πρέπει νά γίνη σαφές

ὅτι ὑπάρχουν ἡδη “δύο Κώδικες τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου” στό ἐσωτερικό τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἄλλος γιά τίς ἀνατολικές Ἐκκλησίες πού δρίσκονται σέ πλήρη κοινωνία μέ τήν Ρώμη». «Συμφώνως πρός τούς κώδικες αὐτῶν, τό πρωτεῖο ἀσκεῖται μέ διαφορετικό τρόπο στήν λατινική Ἐκκλησία ἀπό αὐτόν (πού ἴσχύει) γιά τίς ἀνατολικές Ἐκκλησίες. Δέν θέλουμε νά ἐπιβάλουμε στούς Ὁρθοδόξους τό σύστημα πού ἐπικρατεῖ σήμερα στήν λατινική Ἐκκλησία. Στήν περίπτωση τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς πλήρους κοινωνίας, πρέπει νά δρεθῇ ἔνας νέος τύπος πρωτείου γιά τίς δροθόδοξες Ἐκκλησίες», πρόσθεσε».

Εἶναι βεβαίως ἀξιομνημόνευτη καὶ ἡ ἀπάντησι τοῦ ρώσου ἐπισκόπου Ἰλαρίωνος Ἀλφέγιεφ ἐπί τῶν δηλώσεων αὐτῶν, δπως τήν δημοσιεύει στό σχόλιό του τό ἴδιο περιοδικό S.O.P.: «Σέ ποιό νέο τύπο, ἀναφέρεται;», διερωτήθηκε ὁ ρώσος θεολόγος, καὶ ὑπενόησε ὅτι θά μποροῦσε βεβαίως νά ἀναφέρεται σέ “αὐτό πού ἡδη ὑπάρχει στίς ἀνατολικές Ἐκκλησίες πού δρίσκονται σέ κοινωνία μέ τήν Ρώμη”, δηλαδή στήν Οὐνία. «Μέ ἄλλα λόγια, μία ἀκόμη φορά μᾶς προτείνεται τό ἐνδεχόμενο νά δεχθοῦμε μία οὐνιτική θέασι τοῦ πρωτείου τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης», θεωρεῖ ὁ ἐπίσκοπος Ἰλαρίων. “Εάν αὐτό εἶναι τό ‘βῆμα προόδου’, πολύ φοβοῦμαι ὅτι μία παρόμοια πρόόδος δέν θά μπορέσῃ νά ἐμπνεύσῃ τούς Ὁρθοδόξους, οἱ ὄποιοι διέπουν τήν Οὐνία ὡς ἀντίφασι τῆς ἐρμηνείας τους γιά τήν ἐκκλησιολογία καὶ ὡς προδοσία τῆς Ὁρθοδόξιας”. “Τό 1993, στό Balamand, Καθολικοί καὶ Ὁρθόδοξοι εἶχαν καταλήξει στό συμπέρασμα ὅτι ἡ Οὐνία δέν μπορεῖ νά ἀποτελῇ τύπο ἐνότητος καὶ τώρα, δεκαπέντε χρόνια ἀργότερα, δι πρόεδρος τοῦ Ποντιφικοῦ Συμβουλίου γιά τήν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν μᾶς προκαλεῖ νά δεχθοῦμε τήν οὐνιτική ἐρμη-

ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

νεία τοῦ ρωμαιϊκοῦ πρωτείου”, πρόσθεσε, καὶ συνεπέρανε: “Δέν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό μία νέα Οὐνία. ”Έχουμε ἀνάγκη ἀπό μία στρατηγική συνεργασία πού θά ἀποκλείῃ κάθε μορφή προσηλυτισμοῦ. ”Έχουμε ἀκόμη ἀνάγκη νά συνεχίσουμε τόν θεολογικό διάλογο, δχι γιά νά μεταμορφώσουμε τούς Ὁρθοδόξους σέ οὐνίτες, ἀλλά γιά νά ξεκαθαρίσουμε τά ἐκκλησιολογικά σημεῖα ἀσυμφωνίας μεταξύ Καθολικῶν καὶ Ὁρθοδόξων”¹¹.

Εἶναι παρήγορο ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος συνείδησις ἀντιδρᾶ σέ κίδηλες ἐρμηνεῖες τοῦ Πρωτείου, τό ὄποιο ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ ἀσκεῖται ὑπό τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δπως ἐδήλωσε τό 1973 μέ κάθε σαφήνεια καὶ ἐπισημότητα δι μακαριστός Πατριάρχης Δημήτριος καὶ σχολιάζει ἐπιτυχῶς δι καθηγητής Εὐάγγελος Θεοδώρου¹².

‘Η χειροτονία τοῦ νέου οὐνίτου ἐπισκόπου στήν Αθήνα ἀποτελεῖ ἔνα ἐπιπλέον ισχυρό κόλαφο τοῦ Βατικανοῦ κατά τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ συγκεκριμένα ἐδῶ κατά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. ’Η κατά τά τελευταῖα ἔτη συλλογική ἀντίδρασις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (μνημονεύουμε ἰδιαιτέρως τό Μήνυμα τῶν Προκαθημένων τῶν Αγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν)¹³ γιά τίς δραστηριότητες τῶν οὐνιτῶν, συνάντησε τήν τυπική ἀπαξιωτική ἀπάντησι τοῦ Βατικανοῦ: τήν ἀνεπιφύλακτη ὑποστήριξι τῆς Οὐνίας. Τίθεται ἐπομένως δέν

τερα τό ἐρώτημα: Τί νόημα ἔχει ὁ Θεολογικός Διάλογος, ὅταν ἡ Οὐνία ἐπικροτεῖται, ἐπευλογεῖται καὶ ἐνισχύεται ἀπό τό Βατικανό;

Οἱ Ὁρθόδοξοι ποιμένες, οἱ ὄποιοι διαθέτουν εὐαίσθητο δογματικό καὶ ἐκκλησιαστικό κριτήριο, ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐμπαίξεται καὶ τό Ὁρθόδοξο πλήρωμα κινδυνεύει, ὅταν οἱ Θεολογικοί Διάλογοι γίνονται κάτω ἀπό τέτοιες προϋποθέσεις. ’Ο εὔσεδής Ὁρθόδοξος λαός ἐπίσης ἀνησυχεῖ, ὅταν διαπιστώνηται ἐντίδηλες ἐπαφῶν καὶ τριακονταετία σχεδόν ἐπισήμων Διάλογων ἡ προοπτική δέν εἶναι νά ἐπανεύρουν οἱ Ρωμαιοκαθολικοί τήν Ὁρθόδοξο Πίστη καὶ νά ἐπανέλθουν στήν κοινωνία τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή τῆς Ὁρθοδόξου, ἀλλά μᾶλλον νά τούς προσφέρωνται διαβεβαιώσεις δροθοδοξίας.

Εἶναι κατανοητό ὅτι δέν πρόκειται δι εὐσεβής λαός νά συμφωνήσῃ μέ τήν προοπτική αὐτή. ’Υπομένει ἄχρι καιδοῦ, γιά νά μή γίνονται πρόωρα σχίσματα στήν Ἐκκλησία, ὀλλά δέν εἶναι διατεθειμένος νά δεχθῇ συνοδική ἐπιβεβαίωσι τῶν ἀντικανονικῶν γινομένων. Πολλῷ μᾶλλον δέν προτίθεται νά ἀνεχθῇ ὑποχωρήσεις σέ δογματικά ζητήματα καὶ συνοδική ἐπισφράγισί τους. Κριτήριο ἀπαρασάλευτο Ὁρθόδοξίας διακρατεῖ τήν δογματική διδασκαλία τῶν Οἰκουμε-

11. Περιοδικό S.O.P., τεῦχ. 327 (Απρίλιος 2008), σελ. 7-9. Βλ. καὶ τίς παρόμοιες δηλώσεις τοῦ Walter Kasper στό ἀρθρο τοῦ Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Πρόσφατες ἐπισημάνσεις τοῦ Καρδιναλίου Walter Kasper.., ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 281-289, διότι δείχνουν τήν σταθερή πολιτική τοῦ Βατικανοῦ.

12. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Πρόσφατες ἐπισημάνσεις τοῦ Καρδιναλίου Walter Kasper.., ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 287-288.

13. Πρωτοπό. Θεοδώρου Ζήση, Οὐνία: ἡ καταδίκη της, ἐκδ. Βρυξέλλες, Θεσ/νίκη 1993. Κων/νου Κωτσιόπουλου, Ἡ Οὐνία στήν ἐλληνική θεολογική βιβλιογραφία, ἐκδ. Βρυξέλλες 1993. Στήν ἐκκλησιαστική ιστορία ἔχουν καταγραφή ὡς κλασικά πλέον κείμενα ἡ Ἐγκύλιος κατά τήν Οὐνίας καὶ οἱ τρεῖς ἐπιστολές πρός τόν οὐνίτη ἐπίσκοπο Θεοδωρουπόλεως Γεώργιο Χαλαβατζῆ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου (βλ. Φύσις καὶ χαρακτήρ τής Οὐνίας, ἐκδ. Φοίνικος (ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἀναπλάσεως), Ἀθήνησ 1928).

νικῶν Συνόδων καί τῶν Ἀγίων Πατέρων καί τήν κανονική τάξι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁσάκις βλέπει νά προσδάλλωνται οἱ δύο αὐτοί στύλοι τῆς Ὁρθοδοξίας του, στενοχωρεῖται, ὀδυνᾶται καί ἵκετεύει τόν Κύριο νά διαφυλάξῃ τήν Ἐκκλησία Του, νά ἀναδείξῃ τούς ἐπισκόπους του φύλακας τῶν θείων δογμάτων καί τῶν ἰερῶν κανόνων καί ἀπεύχεται νά φθάσῃ ἡ στιγμή κατά τήν ὅποια θά χρειασθῇ νά τεθοῦν ἔκτός ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας οἱ ἀθετοῦντες τήν «ἄπαξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἀγίοις πίστιν». Διότι, κατά τήν ἀπόφανσιν τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἔχει τήν συνείδη-

σιν ὅτι «παρ’ ἡμῖν οὕτε Πατριάρχαι οὗτε Σύνοδοι ἐδυνήθησάν ποτε εἰσαγαγεῖν νέα, διότι ὁ ὑπερασπιστής τῆς θρησκείας ἐστίν αὐτό τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι αὐτός ὁ λαός, ὅστις ἐθέλει τό θρήσκευμα αὐτοῦ αἰώνιως ἀμετάβλητον καί ὅμοιειδές τῷ τῶν Πατέρων αὐτοῦ»¹⁴.

“Ἀγιον” Ορος, 16/29 Ιουνίου 2008
Κυριακή Β' Ματθαίου

Μνήμη τῶν ἐν Ἀγίῳ Ορει διαλαμψάντων Πατέρων ἡμῶν, Ἱεραρχῶν, Ὁσίων, Μαρτύρων καί Ὁμολογητῶν

ΦΙΛΙΑ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ*

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς
κ.κ. Νικολάου

“Ἐχουν περάσει ἀρκετές μέρες στό ἐρημητήριό μου. ”Ἐχω καιρό νά συναντήσω ἄνθρωπο, νά μιλήσω, νά ἀνταλλάξω ἔνα χαιρετισμό. Τί ὑποβλητική πού εἶναι αὐτή ἡ ἡσυχία! Μοναδική συντροφιά ὁ παφλασμός τῶν κυμάτων, τό σφύριγμα τοῦ ἀέρα, τό κελάθηδημα τῶν πουλιών, οἱ σταγόνες τῆς βροχῆς. Τίποτε ἄλλο. ”Ἐδῶ εἶναι εὔκολο νά ἀπορρίψεις τόν πολιτισμό μας— αὐτό τό παχύ κατασκεύασμα πού στήν ουσία φανερώνει διαρκῶς καί ποικιλότροπα τήν ἀσχήμια τοῦ ἀνθρώπινου ἐγώ. ”Ἐδῶ, ἐπειδή λίγα ἀκοῦς, πολλά βλέπεις. ”Ἐπειδή λίγα πληροφορεῖσαι, πολλά μαθαίνεις. ”Ἡ φυσική ἀσυμμετρία σοῦ διδάσκει τήν ἀρμονία, τό κάλλος, τήν ἴσορροπία. Μέριμνα καμία. Παρογιοριά, οἱ ἀναμνήσεις καί φυσικά οἱ ἀναζητήσεις, ἡ δίψα γιά τόν Θεό. Αὐτά μέσα

σου. Γύρω σου, τό χάδι τῆς φύσης σοῦ γλείφει τό κορμί τῆς ὑποστάσεως. ”Ἐγώ ὅμως, μεγαλωμένος στίς πόλεις, μέ πτυχία τεχνολογίας, μέ δέρμα μεταλλαγμένο, μέ σῶμα ψεύτικο, δέν ξέρω τή γλώσσα της. Αὐτή μοῦ μιλάει, ἀλλά ἐγώ δέν τήν καταλαβαίνω. Δέν ξέρω τούς τρόπους της. ”Ἀγνοῶ τά μυστικά της. Εἶναι σάν νά μοῦ μιλάει κάποιος σέ πολύ μουσική γλώσσα, πού ὅμως ἐγώ ἀγνοῶ τίς λέξεις της. ”Απολαμβάνω τό ἀκουσμα: χάνω ὅμως τό νόημα.

Μέσα στήν ἡσυχία μου, ἀκούω ἔνα ἀπότομο κτύπο στήν πόρτα. Μιά ξερή ἀλλά γνώριμη φωνή σάν κάργια μοῦ λύνει τήν ἀπορία. ”Ο τόνος της ἔχει μιά ἴδιαζουσα γλυκύτητα. Εἶναι ὁ δάσκαλός μου στό μάθημα τῆς φύσης, ὁ εύκαιριακός ἐπισκέπτης μου, πού ἡ ἀκομψή ἐξωτερικά παρουσία του δέν

14. Ἰω. Καρδίδη, Τά δογματικά καί συμβολικά μνημεῖα.., ἔνθ’ ἀνωτ., σελ. 920 [1000].

* Από τό διδύλιο: Νικολάου, Μητροπολίτου Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς, Φωνή αὔρας λεπτῆς..., ἐκδ. ’Εν πλῷ, ’Αθήνα 2006, σσ. 109-116.

διαταρράσσει καθόλου τήν ἄκρα ἡσυχία. Εἶναι δι. π. Δομέτιος, αὐτός πού ἔτρωγε τίς φλοῦδες τῶν κρεμμυδιῶν σάν νά μασούσε ξεροψημένη πέτσα ἀπό ἀρνάκι καί κοτόπουλο— τίς ἔτρωγε μάλιστα μέ λεμόνι καί ρίγανη...

Κατεβαίνω νά τοῦ ἀνοίξω. ”Ακούω τό ἀπότομο σύρσιμο τῆς κάσας. Δέν χάνει λεπτό. ”Ἐχει ἀρχίσει νά κόβει χόρτα. Τοῦ ἀνοίγω τήν πόρτα. Μέ λιώνει αὐτό τό ἀθώο, ἀκατέργαστο χαμόγελο του. Αὐτόν δέν τόν ἀκούμπησε ὁ εἰκοστός αἰώνας. Δέν πρόκειται νά τόν ἀλλάξει οὕτε ὁ εἰκοστός πρώτος. Δέν ἀλλάξει μέ τίποτα. Στόν δρόμο τόν ἔπιασε μιά ξαφνική μπόρα καί τόν ἔκανε παπί. Τό συμβάν δέν τόν ἐνοχλεῖ. Τόν κοιτάζω καλά: στάζει ὀλόκληρος. Κι ἀπό τά μουστάκια καί τά γένεια του τρέχουν νερά.

«‘Ωραῖο πράγμα ἡ βροχή! Τί ώραία πού τά χει νάνει ὁ Θεός!» (τίποτα δέν τονίζεται στή λήγουσα).

Οὕτε ἡ ἐνόχληση δέν τόν ἐνοχλεῖ. ”Απολαμβάνει τά πάντα. ”Αν ὅμως τόν βάλεις μέσα σ’ ἔνα σαλόνι θά μπερδέψει τόν καναπέ μέ τό τραπέζακι. Κάθεται πιό βολικά στίς πέτρες καί τά χώματα παρά στίς πολυθρόνες— ἐκεῖ ζορίζεται. Περπατάει πιό ἀνετα στά κακοτράχαλα μονοπάτια παρά στούς δρόμους καί τούς διαδρόμους τῶν κτηρίων.

Εἶναι φίλος μέ τή φύση. ”Οχι μόνο μέ τά λουλούδια ἀλλά καί μέ τά ἀγκάθια. ”Οχι μόνο μέ τά ὀπωροφόρα δένδρα ἀλλά καί μέ τά πουρνάρια. ”Οχι μόνο μέ τά κατοικίδια ζῶα ἀλλά καί μέ τά ἄγρια θηρία, τά φίδια καί τούς σκορπιούς. ”Οχι μόνο μέ τήν ἡρεμη φύση καί τίς λιακάδες ἀλλά καί μέ τά ἀκραία καιρικά φαινόμενα (ἰσχυρούς ἀνέμους, δυνατές βροχές, ἔντονες χιονοπτώσεις).

«Αἰνεῖτε τόν Κύριον ἐκ τῆς γῆς δράκοντες καί πᾶσαι ἄδυτοι. Πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, τά ποιοῦντα τόν λόγον αὐτοῦ. Τά θηρία καί πάντα τά κτήνη, ἔρπετά καί πετεινά πτερωτά». ”Ολα

ποιοῦν τόν λόγον Αὐτοῦ. Ξέρει ἀκόμα καί τίς φωλιές τῶν φιδιῶν. Τά σκοτώνει μόνο ἀπό ὑπακοή. ”Ετσι εἶπε ὁ ἐπίτροπος. Δέν καταλαβαίνει τό γιατί, κατανοεῖ ὅμως τήν ὑπακοή.

Μπαίνει μέσα στό καλυβάκι μου. Μοσχοβολᾶ τριψένο χόρτο καί δρεγμένο χῶμα. Προσκυνάει στό ἐκκλησάκι μέ κατάνυξη καί ἀγία οἰκειότητα. Αὐτοί εἶναι οἱ τόποι του. Τόν βάζω νά καθίσει.

«Τί νά σοῦ προσφέρω;».

Εἶναι καί λίγο δύσκολος: τρώει μόνο ὅ, τι παράγει ὁ τόπος καί ἡ ἐποχή. Διαφωνεῖ μέ τήν εἰσαγωγή τῆς μπανάνας στήν Ἐλλάδα. Αὐτές τρώγονται μόνο στήν Αφρική. ”Εκεῖ εἶναι νόσιμες. ”Εδῶ ἔχουν παράξενη γεύση. Τό πορτοκάλι τό καταβροχθίζει μέ τίς φλούδες.

«Λίγο κάφε ἔχεις; Νά εἶναι ὅμως ἐλλήνικος», μοῦ λέει.

«Ἐλληνικός στόν τρόπο θά εἶναι. Στήν προέλευση ὅμως;» τοῦ ἀπαντῶ πειραχτικά.

«Μή μοῦ χαλᾶς τόν λογίσμο. ”Αφοῦ ἐπιναν καί ἀσκήτες καί ὁ γερο-Ιωσήφ, ὁ παπα-Ἐφραίμ, εἶναι σίγουρα ἐλλήνικος».

Τοῦ φτιάχνω τόν καφέ. Βγάζει ἀπό τήν τσέπη του μιά ἀνοιγμένη κουκουνάρα— ἀπό κάπου τή μάζεψε. Στό τραπέζι ὑπάρχει ἔνα ξυπνητήρι Casio. Τά βάζει δίπλα-δίπλα καί γεμάτος χαρά ωριψοκινδυνεύει, μέ ἐκπληκτική ὅμως ἀνεση, τή σύγκριση:

«Γιά δές, πάτερ. Ποιό εἶναι πιό ὅμορφο ἡ κουκουνάρα τοῦ Θεοῦ ἢ τό ξυπνητήρι τοῦ ἐργοστασίου; Τί ώραία πού τά χει νάνει ὁ Θεός! Δέν σοῦ λέω γιά τά λουλουντάκια πού θά τά ζήλευε κι ὁ Σολομών στή δόξα του. Κοίτα αὐτή τήν πεσμένη κουκουνάρα. Αὐτή εἶναι ἡ φύση. Αὐτός εἶναι ὁ Θέος».

«Πάτερ μου, μοιάζεις μέ κούτσουρο καί ἀνθισμένη ἀμυγδαλιά», τοῦ λέω, «τέτοια εἶναι ἡ διορφιά σου».

Τοῦ ἀρεσε ἡ σύγκριση. ”Αρχίζει νά μιλάει γιά τά δένδρα πού ἀνθίζουν. ”Η δερι-